

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

14.10.2004

B6-xx/2004

PROJEKT REZOLUCJI

w odpowiedzi na oświadczenie Rady

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożył Jan Marinus Wiersma

w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie operacji militarnej Unii Europejskiej „ALTHEA” w Bośni i Hercegowinie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie operacji militarnej Unii Europejskiej „ALTHEA” w Bośni i Hercegowinie

Parlament Europejski,

- uwzględniając Wspólne Działanie Rady 2004/570/WPZiB z dnia 12 lipca 2004 r. w sprawie operacji militarnej Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie,¹
 - uwzględniając art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2002 r. w sprawie Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (ESDP) i stosunków UE-NATO,²
 - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (główne aspekty i zasadnicze decyzje), w szczególności te z dnia 26 września 2002 r.³ i 23 października 2003 r.,⁴
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 kwietnia 2003 r. w sprawie operacji ESDP w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie nowej europejskiej architektury bezpieczeństwa i obrony,⁵
 - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. biorąc pod uwagę Wspólne Działanie Rady z dnia 12 lipca 2004 r. oraz obwieszczenie przez Radę Europejską misji ESDP o kryptonimie „Althea” w Bośni i Hercegowinie, która będzie pierwszą misją wojskową Unii Europejskiej na większą skalę, obejmującą około 7 000 osób personelu wojskowego, w porównaniu ze wcześniejszymi mniejszymi misjami, jak: „Concordia” w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (ok. 350 osób personelu wojskowego) i „Artemis” w Kongo (personel wojskowy liczący ok. 1 400 osób),
- B. będąc przekonanym, że każda operacja UE, ewentualnie używająca siły, poza ramami zadań istniejącej w Bośni i Hercegowinie Misji Policyjnej UE, powinna starać się o zdobycie jak najszerszego poparcia opinii publicznej i pozostawać w zgodzie z najsurowszymi standardami demokracji,

¹ Dz.U. L252 z 28.7.2004, str. 10.

² Dz.U. C127 E z 29.5.2003, str. 579.

³ Dz.U. C379 E z 14.11.2003, str. 295.

⁴ P5_TA(2003)0460.

⁵ Dz.U. C64 E z 12.3.2004, str. 599.

- C. przywołując rezolucję nr 1551 Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych (przyjętą 9 lipca 2004 r.), przypominającą stronom o ich zobowiązaniu do pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii w celu postawienia przed sądem wszystkich osób poszukiwanych przez Trybunał,
- D. mając na uwadze wsparcie Rady Bezpieczeństwa ONZ dla tej misji¹, która przejmie większość zadań wykonywanych przez operację Sił Stabilizujących (SFOR) Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) z końcem 2004 r.,
- E. mając na uwadze, że wspólne koszty operacji szacowane są na 71,7 milionów euro, ponoszone bezpośrednio przez Państwa Członkowskie zgodnie z art. 28 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej i administrowane przez „ATHENA”, mechanizm ustanowiony decyzją Rady 2004/197/WPZiB z dnia 23 lutego 2004 r.,²
- F. biorąc pod uwagę, że sytuacja w Bośni i Hercegowinie dotycząca bezpieczeństwa poprawiła się znacząco od końca wojny w 1995 r., ale że występuje tam nadal szereg wymagających uwagi zagrożeń dla bezpieczeństwa w kraju, w szczególności tych wynikających z zorganizowanej przestępczości i korupcji, międzynarodowego terroryzmu, niepokojów społecznych i napięć etnicznych,
- G. odnotowując, iż obecne chwiejne ramy instytucjonalne, powstałe w wyniku porozumienia z Dayton w 1995 r., nie pozwalają Bośni i Hercegowinie na skuteczną i przynoszącą sukcesy walkę z ww. zagrożeniami,
- H. zauważając ponadto, że nie powróciły dotychczas setki tysięcy uchodźców; jedną z przyczyn jest zaminowanie wielu obszarów, zarówno minami przeciwpiechotnymi, jak i przeciwpancernymi, co czyni je ogromnie niebezpiecznymi; dodaje, że rozminowanie jest podstawowym warunkiem dla rozwoju gospodarczego i stabilności, szczególnie ze względu na turystykę i rolnictwo,
- I. gorąco wspierając przyjęcie porozumienia pokojowego pomiędzy Bośnią a jej krajami sąsiedzkimi, będącego rewizją porozumienia z Dayton i ustanawiającego wzajemne zaufanie, oraz towarzyszących im układów współpracy dwustronnej, przed rozpoczęciem negocjacji w sprawie członkostwa w UE; zauważając, że porozumienie pokojowe może zostać przygotowane na międzynarodowej konferencji z udziałem wszystkich krajów regionu, Państw Członkowskich UE, ONZ oraz Stanów Zjednoczonych,
- J. przyznając, że dowodzone przez NATO Siły Stabilizacyjne (SFOR) odegrały istotną rolę w utrzymaniu pokoju i bezpieczeństwa w Bośni i Hercegowinie pomagając w zachowaniu trwałej stabilności i powstrzymując ponowny wybuch przemocy,
- K. odnotowując, że NATO utrzyma kwaterę główną w Sarajewie, gdzie zatrudnionych jest ok. 250 osób, zarówno cywili, jaki i wojskowych, której główną rolą będzie kontynuowanie dialogu z Bośnią i Hercegowiną w sprawie reformy obrony oraz - wspólnie z UE - działalność antyterrorystyczna i sprawy związane z tropieniem

¹ UNSCR 1551 (2004) przyjęta w dniu 9 lipca 2004 r.

² Dz.U. L63 z 28.2.2004, str. 68.

poszukiwanych listem gończym zbrodniarzy wojennych; podkreśla, że pojmowanie i postawienie przed obliczem sprawiedliwości poszukiwanych zbrodniarzy wojennych jest testem wiarygodności wspólnoty międzynarodowej, NATO oraz UE, oraz warunkiem nieodzownym dla przyszłego pojednania,

- L. podkreślając, iż stabilizacja w Bośni i Hercegowinie jest sprawą najwyższej wagi dla stabilizacji całego regionu i że wzmocnienie jej instytucji przyczyniłoby się w stopniu decydującym do rozwiązania palących problemów instytucjonalnych i państwowości w państwach sąsiednich,
1. Przyjmuje z zadowoleniem nowe, skoordynowane i spójne podejście UE do Bośni i Hercegowiny, które obejmuje obszerną Strategię dla BiH¹, nowy mandat dla Specjalnego Przedstawiciela UE², aspekty cywilne, takie jak Proces Stabilizacji i Stowarzyszenia (SAP) oraz programy Wsparcia Wspólnoty dla Odbudowy, Rozwoju i Stabilizacji (CARDS), Misję Policyjną Unii Europejskiej³, a także przyszłe wojskowe siły stabilizacyjne „Althea”;
 2. Ubolewa raz jeszcze nad niewłączeniem Parlamentu Europejskiego, nakładanymi przez traktat ograniczeniami w kwestii konsultowania Parlamentu i ograniczeniami w dostarczaniu informacji;
 3. Wyraża ubolewanie z powodu podjęcia decyzji o finansowaniu tej misji ze środków pochodzących spoza zwykłego budżetu Unii Europejskiej;
 4. Uważa, że operacja „Althea” powinna wzmocnić szeroko zakrojone podejście UE do Bośni i Hercegowiny, oraz że powinna ona wspierać postępy tego kraju w kierunku ewentualnego członkostwa w UE; przyjmuje również z zadowoleniem oświadczenia, wedle których działania te mają na celu wzmocnienie liczebności lokalnych sił policyjnych i nasilenie walki z zorganizowaną przestępczością, przy czym odpowiedzialność za bezpieczeństwo ma być stopniowo przekazywana lokalnym władzom;
 5. Wspiera "Proces Stabilizacji i Stowarzyszenia" w Bośni i Hercegowinie, stanowiący niezbędną podstawę dla marszu BiH w stronę UE; z zadowoleniem wita uprawnienia Specjalnego Przedstawiciela UE, lorda Ashdowna, do wprowadzenia pełnego pakietu wsparcia dla Bośni i Hercegowiny, przypominając jednakże jeszcze raz, iż Bośnia i Hercegowina muszą opierać się na własnych staraniach;
 6. Przyjmuje z zadowoleniem decyzję UE o wykorzystaniu struktur i możliwości NATO dla misji „Althea”, a, co za tym idzie, wzmocnienie współpracy pomiędzy obiema organizacjami oraz wdrożenie porozumienia z grudnia 2002 r. w sprawie dostępu UE do obiektów planowania i dowodzenia NATO („Berlin Plus”);

¹ Obszerna strategia dla BiH nakreślona została 14 lipca 2004 r. w Radzie ds. Stosunków Zewnętrznych i przyjęta przez Radę Europejską 17-18 czerwca 2004 r. Rada UE, 10099/04, Bruksela 15 czerwca 2004 r.

² Wspólne Działanie Rady 2004/569/WPZiB, 12 lipca 2004 r. Dz.U. L252/7, z 287.2004, str. 7-9.

³ Wspólne Działanie Rady 2002/210/WPZiB, 11 marca 2002 r.; Dz.U. L70, z 13.3.2002, str. 1.

7. Opowiada się za jak najbliższą współpracą pomiędzy Siłami Stabilizacyjnymi UE w Bośni i Hercegowinie i pozostałą w tym kraju obecnością NATO, w celu zapewnienia wyraźnego nakreślenia ról i zakresu odpowiedzialności pomiędzy tymi dwiema organizacjami;
8. Z zadowoleniem wita kontynuację obecności NATO w Bośni oraz odrębnej Kwatery Głównej w Sarajewie w kontekście natowskiego programu "Partnerstwo dla Pokoju", nalega jednakże, by w uzupełnieniu do przedłużenia misji pokojowej, odpowiedzialność za operacje antyterrorystyczne, jak i tropienie przestępców wojennych, została przekazana w ręce Unii Europejskiej;
9. Zaleca Specjalnemu Przedstawicielowi UE nie tylko bliską współpracę z dowódcą sił UE, lecz także zaproszenie przedstawicielstwa NATO do grupy koordynującej utworzonej przez Specjalnego Przedstawiciela UE, tak aby zapewnić koordynację i spójność w działaniach UE w Bośni i Hercegowinie;
10. Z zadowoleniem wita zamiar państw trzecich do uczestnictwa w militarnej operacji UE;
11. Stwierdza, że operacja ta powinna w większym stopniu ugruntować zbiorową zdolność planowania i zarządzania europejskimi operacjami militarnymi na szczeblu UE, w perspektywie rozwoju Komórki ds. Planowania Cywilno-Wojskowego UE; z zadowoleniem przyjmuje zamiar połączenia działań militarnych z innymi aspektami roli UE w Bośni i Hercegowinie, włączając w to pilnowanie porządku publicznego, rozwój i szkolenia;
12. Wzywa, by misja ALTHEA podjęła działania wiodące ku przestrzeganiu prawa wspólnotowego i międzynarodowego w dziedzinie praw człowieka;
13. Uważa za sprawę dużej wagi, by do sił UE włączono potężne siły w rodzaju żandarmerii (zintegrowanej jednostki policyjnej), w celu wykonywania zadań, do których wojsko nie jest zazwyczaj przygotowywane, i których nie mogą wykonywać zwykłe siły policyjne, szczególnie biorąc pod uwagę fakt, że Misja Policyjna UE nie ma uprawnień wykonawczych, tak więc może jedynie doradzać i monitorować rozwój wydarzeń; podkreśla w tym kontekście wagę zwiększenia wysiłków na rzecz utworzenia lokalnych, wieloetnicznych sił policyjnych, cieszących się zaufaniem wszystkich społeczności w BiH;
14. Wzywa siły wojskowe i policyjne UE, jak i władze cywilne w Bośni i Hercegowinie, do bliskiej współpracy w zdecydowanym poszukiwaniu przestępców wojennych i w zwalczaniu wszelkich rodzajów terroryzmu;
15. Zaleca, aby siły UE kontynuowały obecny sposób działania SFOR polegający na rozmieszczeniu sieci małych zespołów wojskowych wśród ludności w tzw. „rodzinach goszczących”, w celu dalszego umożliwienia oceny sytuacji i, pomimo zmniejszenia liczebności oddziałów z 12 000 do 7 000 w czerwcu 2004 r., ich obecności pełniącej rolę środka zaradczego;
16. Podkreśla wagę jasnego ustalenia odpowiedzialności za dowództwo pomiędzy dowódcą sił UE w Bośni i Hercegowinie, a dowódcą operacji UE, którym jest DSACEUR w

SHAPE; z zadowoleniem wita fakt, że w regionalnej kwaterze głównej NATO w Neapolu, we Włoszech, zostanie ustanowiona jednostka dowodzenia UE;

17. Domaga się, z uwagi na bardziej zintegrowane i skoordynowane cywilno-wojskowe aspekty operacji „Althea”, otrzymywania bieżących informacji ze strony Specjalnego Przedstawiciela UE, a także, w regularnych odstępach czasu, ze strony przewodniczącego Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa (PSC), który zajmuje się politycznym i strategicznym kierownictwem operacji militarnych UE;
18. W celu zapobieżenia sytuacjom podobnym do tej zaistniałej w Kosowie w marcu 2004 r., komisja zwraca się z prośbą o informacje w sprawie planów dotyczących przebiegu procesu podejmowania decyzji pomiędzy poszczególnymi instytucjami UE w przypadku nieprzewidzianego wybuchu przemocy; wzywa Radę do przekazania szczegółowych informacji o "zdolnościach operacyjnych" i "przepisach działania" misji ALTHEA;
19. Wyraża nadzieję, że powołanie Komórki ds. Cywilno-Wojskowego Planowania UE będzie ważnym krokiem naprzód w analizach i wnioskach wyniesionych z operacji „Althea”, tak aby w przyszłości UE mogła bardziej efektywnie podjąć kryzysom cywilno-wojskowym;
20. Wzywa do koordynacji służb i zaleca, by wprowadzono specjalny mechanizm koordynowania przepływu informacji, dotyczących możliwości powstania napięć etnicznych, między UE, NATO, Stanami Zjednoczonymi i innymi instytucjami działającymi w regionie;
21. Wzywa Radę do określenia i wzmocnienia roli Misji Monitorującej UE w Bośni i Hercegowinie, w celu jej usprawnienia i włączenia, jako składnika cywilnego, do misji ALTHEA;
22. Przyjmuje z zadowoleniem, że po sześciu miesiącach operacja zostanie poddana analizie i wzywa Specjalnego Przedstawiciela UE oraz przewodniczącego Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa do przedstawienia Parlamentowi oświadczenia odnośnie tejże analizy;
23. Zwraca się do Konferencji Przewodniczących o upoważnienie właściwej komisji do wysłania delegacji badającej stan obecny w Bośni i Hercegowinie, w celu oceny postępów;
24. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji do Rady, Komisji, parlamentów Państw Członkowskich i państw trzecich, jak i do parlamentów i rządów Bośni i Hercegowiny.